

El nostre moviment Científico-Mèdic

III

Laboratori Microbiològic Municipal

V.-Després del Dr. Turró

per

J. AIGUADER I MIRÓ

EN 1922, en celebració del desè aniversari de la fundació de la Societat de Biologia, s'homenatjà al Dr. Turró. Les entitats populars i culturals catalanes, amb la cooperació de l'Ajuntament de Barcelona i de la Mancomunitat de Catalunya, es reuniren al gran saló d'actes del Palau de la Generalitat de Catalunya i el President de la Mancomunitat li lliurà una placa d'or, obra de l'escultor Vallmitjana, costejada per subscripció entre els seus admiradors. En aquell moment el delegat del Municipi senyor Massot, en nom de la corporació, declarà que, marginant la llei de jubilació forçosa que li corresponia aplicar per haver arribat a l'edat reglamentària, se li conservava el seu lloc de Director del Laboratori Municipal. Malgrat aquest acord que honorava més a la ciutat que al beneficiat, l'Ajuntament imposat per la Dictadura el jubilà en 1924.

El Laboratori s'organitzà sota la direcció d'En Pere González, qui conservà, també, el càrrec de sots-director de Bacteriologia. En Miquel A. Baltà continuà com a sots-director de la secció d'Anàlisis Químics. En Pere Domingo en la de vacunacions antiràbiques i variòliques. En Josep Alomar en la de sèrums i vacunes bacterianes. En Remigi Dargallo, En Manuel Roig, En Josep Vidal i En Josep Gri, quedaren en les seves funcions d'auxiliars; i, a més els estudiants Manuel Armangué, F. Duran i Reynals, Bernat i Joan, Jaume Sunyer i Pi conservaren els càrrecs d'ajudants amb un sou molt petit.

La fatalitat planà damunt del Laboratori del Parc. Per una part perdia amb el mestre Turró

l'home inquiet i el savi eminent que li havia donat una vida i una autoritat. Amb tot, els homes que hi restaven, joves tots i d'empenta i austeritat científica, haurien sabut endegar i avivar el caliu que havia creat el mestre, si, per altra part, l'alt esperit que havia empès a aquest i a tots quants havien treballat i investigat en el centre científic municipal també no s'hagués vist perseguit i foragitat en malhora.

La seva vitalitat, la fe que empenyia a tots els que hi treballaven era, també, ultra la Ciència, l'esperit de raça i l'emoció per alliberar-la amb la cultura. Era, també, Catalunya qui els disciplinava, i era per Catalunya que s'esperitaven en la recerca dels secrets de la matèria. I Catalunya acabava d'ésser foragitada d'allí perquè l'ús de la seva llengua acabava d'ésser prohibit.

Els cursets, les comunicacions, els informes eren donats i escrits en català. Era el nexa que relligava, i relliga, la nostra terra amb el seu antic esplendor cultural, qui la menava, i la mena, vers una altra missió civilitzadora en l'esdevenidor. En veure-la bandejada, aquells homes devots de la Ciència, però també de la llibertat, emmudiren en el que es refereix a obra educadora i es concretaren a complir estrictament la seva funció burocràtica, que era l'únic que podia exigir-los el vencedor. La Ciència entesa com una funció social necessita de la llibertat per actuar; els pobles esclaus no tindran mai Ciència perquè per a conrear-la cal un bon tou d'espiritualitat que la tirania no deixa crear mai. La labor científica ha d'ésser precedida per un profund i ac-